

‘L’home que volia arribar lluny’, un heroi del segle XX

‘ARRIBADA DE CRIST A BRUSSEL·LES’, DE JAMES ENSOR, UN QUADRE QUE PREFIGURA LES AGLOMERACIONS MODERNES. ARA

concessions. I sobreviurà, però no sense ferides. Aquesta no és, en realitat, una novel·la de fracàs, ni tampoc d’èxit; és una història de maduració embolicada en un relat d’aventures i de desencisos –el relat de la construcció d’un berlinès– que pot recordar de prop novel·les americanes d’aquell mateix moment.

La irrupció de la modernitat

En efecte, la crítica alemanya ha assenyalat amb encert que el llibre sembla la variant berlinesa del Somni Americà. Amb això, retrata veraçment un moment històric. La industrialització alemanya començà una mica tard, però cap al final del segle XIX havia agafat una velocitat vertiginosa. Entre 1890 i 1913, l’índex d’industrialització per càpita s’accelerava més a Alemanya que en cap altre lloc del món, i superava el dels Estats Units i tot. I Berlín era l’epicentre d’aquesta colossal transformació, el punt cap on tot aflua i d’on tot irradiava: homes, diners, invents, màquines i poder. El nou món en el nucli del vell. És per això que l’univers narratiu de Hans Fallada –tant els somnis com els despertars– pot semblar tan americà. Perquè retrata la tumultuosa irrupció de la modernitat en un món tan frenèticament dinàmic, o més, que el de la mateixa Amèrica: la terra de promissió dels homes fets a ells mateixos, com és el cas de Karl Siebrecht.

El desenvolupament de la novel·la manté en tot moment un ritme vigorós, tot i que algunes situacions, amb el seu joc de coincidències i contrastos, poden semblar forçades, o vorejar fins i tot l’al·legoria. De fet, això importa poc. El que arrossega al lector és la correntia incessant de la vida en el relat: la precisió dels paisatges urbans, els barris proletaris i les seues financeres, el tràfec incessant de les estacions de trens, l’entrecroc d’interessos, les converses acerades o la populosa galeria de bellugadissos personatges que ompli el relat, tots amb la voluntat de lluitar per un lloc en la jungla d’asfalt. El batec de la gran ciutat, anònima i immensa, triomfa en aquestes planes. ➔

ENRICH SÒRIA

Edicions de 1984 ha recuperat en català la poderosa narrativa realista de Hans Fallada (1893-1947), amb la traducció –en

excel·lents versions de Ramon Monton– de les seues tres novel·les més celebrades: *I ara què, homenet?* (2009), *Sol a Berlín* (2011) i *Llop entre llops* (2012), i ara també *L’home que volia arribar lluny*, una novel·la potser no tan coneguda però que participa plenament de les característiques essencials de l’autor: el palpitant escenari berlinès, transcrit amb vigorosa vivacitat; la profusió de peripècies, encadenades amb fluïdesa, i la delineació minuciosa dels perso-

natges principals, sempre imbuïts, aparentment, d’una determinació ferrenya, però també plens de dubtes, i en el fons moguts més per la inquietud interior, entre l’atzar i la necessitat, que no per cap certesa, que resulten molt convincents per al lector.

Pel que s’infereix de la lectura, Hans Fallada va acabar *L’home que volia arribar lluny* al començament dels 1930, però no es va publicar fins al 1953, probablement perquè, durant el nazisme, la novel·la no devia ser del gust dels nous amos de Berlín. Després, amb la mort de l’autor el 1947, l’edició es degué endarrerir. El protagonista del relat, Karl Siebrecht, és un jovenet que, cap al 1910, fugí de l’ensopiment aldeà

L’HOME QUE VOLIA ARRIBAR LLUNY
HANS FALLADA
EDICIONS DE 1984/
MAEVA
TRAD. RAMON MONTON
750 PÀG. / 22,90 €

amb una mà davant i l’altra al darrere, i arriba a Berlín amb la tossuda ambició d’arribar lluny. Una vintena d’anys i una pila de vicissituds després, els seus objectius s’hauran concentrat i restringit. Es pot dir que ha triomfat, però no en l’escala ni en el sentit que pretenia, i moltes il·lusions s’hauran perdut pel camí. Com ell mateix diu, havia pretès conquerir la ciutat, però la ciutat l’ha conquerit a ell. Allarg d’aquest temps, Siebrecht s’enfrontarà amb sort diversa a la tremenda expansió del Berlín de la Belle Époque, a la Primera Guerra Mundial, a la postguerra, la inflació i la crisi del 29. Hi plantarà cara a la manera berlinesa, amb esforç, intel·ligència i, si cal, brutalitat, sense defalliments ni

L’APARADOR

ARA

NO-FICCIO

Veus entre onades
LAIA CLIMENT
Edicions 3i4

L’editora Laia Climent va dedicar la tesi doctoral a la poeta Maria-Mercè Marçal. Nou de les converses que va tenir l’any 2000 permeten reconstruir l’entorn de Llibres del Mall (R. Balasch, X. Bru de Sala, M. de Palol), el PSAN (M. Conca, A. Costa i T. Alabèrnia) i la creació literària a la dècada dels 80 (V. Alonso i A. Montero, V. Salvador, C. Massip). Climent hi annexa el provocatiu poemari *Les flors del Mall*, un dels enigmes catalans més ben guardats.

Miscel·làneas primaverales
NATSUME SOSEKI
Satori

FICCIO

L’editorial barcelonina Satori té un catàleg impecable especialitzat en les lletres i la cultura japoneses. La publicació d’escriptors com Soseki, Miyazawa i Akutagawa conviu amb assajos de Lafcadio Hearn i F.H. Davis. *Miscel·làneas primaverales* (1906) inclou dues sèries de textos: la primera se centra en una desena de somnis i la segona són petites proses introspectives, on el seu narrador està assetjat per fantasmes interiors.

El secret més ben guardat
MARC ESTÉVEZ
Ara Llibres

NO-FICCIO

Marc Estévez presenta 23 rutes en què els boletaires poden fer l’agost, des de l’Alt Ter i Camprodon fins a la serra dels Tossals, la vall del Corb, el massís dels Ports i les muntanyes de Begur. “No hi ha secrets que valguin en una afició que fa feliç tanta gent. Des d’aquest moment, els nostres racons també són els vostres”, diu l’autor, que a *El secret més ben guardat* ha posat al dia i ha ampliat les rutes que el van donar a conèixer l’any 2007.